

Utbildnings- och övningsplan

Vårgårda kommun

Beslut av:	Kommundirektör
Beslutsdatum:	2023-12-21
Dokumentägare:	Säkerhetschef
Mandatperiod:	Mandatperiod 2023-2026
Diarienummer:	2023-000485
Dokumentnummer:	
Reviderad:	

1 Innehållsförteckning

1	Innehållsförteckning	3
2	Inledning	4
3	Syfte och mål	4
4	Lagkrav och överenskommelser	4
5	Målgruppsanpassade utbildningar och övningar	5
6	Samverkansövningar.....	6
7	Utvärdering	6
8	Utbildnings- och övningsplan 2023-2026.....	7

2 Inledning

Att utbilda och öva kommunens krisorganisation är en viktig förutsättning för att öka samhällets gemensamma förmåga att hantera samhällsstörningar. En flerårig utbildnings- och övningsplan underlättar för kommunen att på ett strukturerat sätt vidmakthålla och utveckla den egna organisationens kunskap och förmåga vad gäller krisberedskap och civilt försvar.

Genom utbildning och övning skapas goda förutsättningar att vara så förberedda som möjligt, komma i gång snabbt med krisarbetet och hantera svåra påfrestningar effektivt för att lindra konsekvenser för människor och samhälle. Utbildning och övning ger vidare ökade möjligheter att upprätthålla samhälls- och totalförsvarsviktig verksamhet.

Aktuell utbildnings- och övningsplan redogör för de övergripande utbildnings- och övningsinsatser som Vårgårda kommun planerar för under aktuell mandatperiod enligt Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

3 Syfte och mål

Det övergripande syftet med utbildnings- och övningsplanen är att utveckla en generell grundförmåga hos kommunens förtroendevalda och anställda att hantera och lösa uppgifter i händelse av en allvarlig kris, extraordinär händelse eller höjd beredskap.

Målet är att öka kommunens förmåga och kapacitet att åstadkomma inriktning, samordning och ledning i händelse av en allvarlig kris, extraordinär händelse eller vid höjd beredskap. Målet är att upprätthålla acceptabla nivåer i kommunala samhällsviktiga verksamheter och uppnå god förmåga att i övrigt hantera uppgifter som krävs för att begränsa eller förhindra negativa konsekvenser till följd av en oönskad händelse.

4 Lagkrav och överenskommelser

Enligt 2 kap. 8 § Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska kommunen ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid.

Även enligt förlängd och justerad överenskommelse för kommunernas krisberedskap 2023¹ ska kommunen ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid. Aktuell överenskommelse hänvisar till 2 kap. 8 § Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Enligt förlängd och justerad överenskommelse för

¹ www.msb.se/contentassets/7795b65965634290b10280571ac4aee6/overenskommelse-om-kommuners-arbete-med-krisberedskap-2023.pdf

kommunernas krisberedskap 2023 ska kommunen verkställa nedanstående uppgifter.

- Kommunen ska ta fram en utbildnings- och övningsplan.
- Planen ska beslutas av lägst kommundirektören.
- Planen ska vara beslutad senast 31 december under mandatperiodens första år.
- Kommunen ska ha en regelbundet utbildad och övad krisorganisation. Även kommunens beredskapsfunktioner inom till exempel kommunal teknisk försörjning och krisstöd ska vara utbildade och övade.
- Kommunen ska genomföra och utvärdera minst två övningar under en mandatperiod. Kommunens krisledningsnämnd och tjänstemannaledning ska övas minst en gång per mandatperiod.
- Kommunen ska, i den utsträckning tillfälle ges, delta i planering, genomförande och utvärdering av samverkansövningar på regional eller nationell nivå som avser fredstida kriser.

Enligt överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar 2018-2020 med revideringar till och med 2023² behöver förtroendevalda och tjänstemän i kommunerna ha grundläggande kunskaper om de författningar och arbetsätt som gäller vid höjd beredskap, krigsfara och krig. Det är angeläget att kunskapen om totalförsvaret ökar.

- Nyckelpersoner i kommunens organisation ska genom utbildning ha givits kunskaper om höjd beredskap och totalförsvaret.

Aktuell utbildnings- och övningsplan utgår från gällande lagstiftning och överenskommelser fram till 2023 avseende krisberedskap och civilt försvar. Från och med 2024 och framåt kan det eventuellt förekomma förändringar i gällande lagstiftning eller nya överenskommelser som kan påverka kraven på utbildning och övning inom ramen för kommunens krisberedskap och civila försvar. Vid förändringar kommer Vårgårda kommun justera och anpassa utbildnings- och övningsplanen i enlighet med nya bestämmelser.

5 Målgruppsanpassade utbildningar och övningar

Utbildning och övning är det effektivaste sättet att skapa engagemang, förståelse och kunskap om den egna verksamhetens ansvar före, under och efter en samhällsstörning. Kommunen ska erbjuda målgruppsanpassade utbildningar och övningar beroende på roll i kris- eller krigsorganisation eller kommunens krisberedskapsarbete. Kommunens risk- och sårbarhetsanalys samt eventuella utvärderingar av händelser och andra övningar ska utgöra underlag för prioritering och planering av utbildning och övning.

²<https://www.msb.se/contentassets/7795b65965634290b10280571ac4aee6/overenskommels-e-om-kommuners-arbete-med-civilt-forsvar-2023.pdf>

Utöver Vårgårda kommuns utbildnings- och övningsutbud erbjuder flera andra aktörer både fysiska och digitala utbildningar samt övningar, bland annat Länsstyrelsen Västra Götaland, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Försvarshögskolan.

6 Samverkansövningar

Vårgårda kommun ska, i den utsträckning tillfälle ges, delta i planering, genomförande och utvärdering av samverkansövningar på regional eller nationell nivå som avser fredstida kriser. Länsstyrelsen Västra Götaland och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap är exempelvis två myndigheter som erbjuder samverkansövningar utifrån ett regionalt respektive nationellt perspektiv.

Samverkan kan också ske med andra kommuner som anordnar utbildningar och övningar. Övningsverksamheten underlättas och effektiviseras genom att samverka med andra, exempelvis med nätverksgruppen Civil Beredskap Sjuhärad.

7 Utvärdering

Enligt förlängd och justerad överenskommelse för kommunernas krisberedskap 2023 ska övningar utvärderas avseende såväl styrkor som svagheter när det gäller kommunens egen krisberedskap och förmåga att samverka med andra aktörer. Även genomförda utbildningar bör utvärderas.

8 Utbildnings- och övningsplan 2023-2026

Form	Aktivitet	Målgrupp	År			
			2023	2024	2025	2026
Kommunalt						
Utbildning	Höjd beredskap	Kommunstyrelsen och kommunledningen		Q3		Q1-2
	Krisberedskap	Krisledningsnämnden		Q1		Q1
	Stabsmetodik och krisberedskap	Krisledningsorganisationen		Q1	Q1	Q1
	Kriskommunikation	Informationsstaben		Q1	Q1	Q1
	Beredskapsmetodik	Tjänsteperson i beredskap, TiB		Q1-2	Q1-2	Q1-2
	Krisstöd	Krisstödsgruppen (POSOM)	Q1	Q1	Q1	Q1
			Q2	Q2	Q2	Q2
			Q3	Q3	Q3	Q3
			Q4	Q4	Q4	Q4
	Rakel	Krisledningsorganisationen och TiB-funktion	Q1	Q1	Q1	Q1
			Q2	Q2	Q2	Q2
			Q3	Q3	Q3	Q3
			Q4	Q4	Q4	Q4
Signalskydd/Signe	Berörda funktioner		Q2	Q2	Q2	
Säkerhetsskydd	Berörda funktioner		Q2-3	Q2-3	Q2-3	
Webbaserat informationssystem, WIS	Tjänsteperson i beredskap, TiB		Q1-2	Q1-2	Q1-2	
Trygghetspunkter	Krisledningsorganisationen och TiB-funktion		Q3		Q1	
Utbildning utifrån önskemål och behov	Berörda funktioner	*	*	*	*	
Övning	Krisberedskap	Krisledningsnämnden		Q1		Q1
	Stabsmetodik och krisberedskap	Krisledningsorganisationen		Q1	Q1	Q1
	Kriskommunikation	Informationsstaben		Q1	Q1	Q1
	Beredskapsmetodik	Tjänsteperson i beredskap, TiB		Q1-2	Q1-2	Q1-2
	Krisstöd	Krisstödsgruppen (POSOM)		Q3		Q3
	Rakel	Krisledningsorganisationen och TiB-funktion	Q1	Q1	Q1	Q1
			Q2	Q2	Q2	Q2
			Q3	Q3	Q3	Q3
			Q4	Q4	Q4	Q4
	Signalskydd/Signe	Berörda funktioner		Q2	Q2	Q2
	Säkerhetsskydd	Berörda funktioner		Q2-3	Q2-3	Q2-3
	Webbaserat informationssystem, WIS	Tjänsteperson i beredskap, TiB		Q1-2	Q1-2	Q1-2
	Trygghetspunkter	Krisledningsorganisationen och TiB-funktion		Q3		Q1
Övning utifrån önskemål och behov	Berörda funktioner	*	*	*	*	

Delregionalt						
Utbildning	Krisberedskap Sjuhärad	Tjänstepersoner inom krisberedskap	Q3	*	*	*
	Krissamverkan Sjuhärad	Förtroendevalda och tjänstepersoner	Q4	Q4	Q4	Q4
	Stabssamverkan Sjuhärad	Krisledningsorganisationen och TiB-funktion	Q2	Q1	Q1-2	Q1-2
	Totalförsvaret för förtroendevalda	Förtroendevalda och tjänstepersoner	Q2	*	*	*
	Dricksvattenförsörjning vid höjd beredskap	Tjänstepersoner inom krisberedskap och VA	Q1	*	*	*
	Utbildning initierad på delregional nivå	Berörda funktioner	*	*	*	*
Övning	Krissamverkan Sjuhärad	Förtroendevalda och tjänstepersoner	Q4	Q4	Q4	Q4
	Stabssamverkan Sjuhärad	Krisledningsorganisationen och TiB-funktion	Q2	Q1	Q1-2	Q1-2
	Övning initierad på delregional nivå	Berörda funktioner	*	*	*	*
Regionalt						
Utbildning	Samverkan Civil Beredskap (tidigare krissamverkanskonferens)	Förtroendevalda och tjänstepersoner	Q4	Q4	Q4	Q4
	Regional samverkanskurs	Tjänstepersoner inom krisberedskap	Q2	Q2 Q4	Q2 Q4	Q2
	Regional grundutbildning Rakel	Tjänstepersoner inom krisberedskap		Q1 Q3	Q1 Q3	Q1 Q3
	Transporter under höjd beredskap	Tjänstepersoner inom krisberedskap	Q1	*	*	*
	Utbildning initierad på regional nivå	Berörda funktioner	*	*	*	*
Övning	Regional samverkansövning	Krisledningsorganisationen och TiB-funktion	Q1 Q2 Q3 Q4	Q1 Q2 Q3 Q4	Q1 Q2 Q3 Q4	Q1 Q2 Q3 Q4
	Övning initierad på regional nivå	Berörda funktioner	*	*	*	*
Nationellt						
Utbildning	Dricksvatten och civilt försvar	Förtroendevalda och tjänstepersoner	Q2	*	*	*
	Utbildning initierad på nationell nivå	Berörda funktioner	*	*	*	*
Övning	Beredskapsveckan	Förtroendevalda, tjänstepersoner och medborgare	Q3	Q3	Q3	Q3
	Nationell samverkansövning	Tjänstepersoner inom krisberedskap	Q3 Q4	*	*	*
	Övning initierad på nationell nivå	Berörda funktioner	*	*	*	*

* = Ingen uppgift om initiering av utbildning, övning eller datum